

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προς ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο της ΕΕ για τους ενδοκρινικούς διαταράκτες»

(2019/C 404/07)

Εισηγητής:	Υπο SILBERG (ΕΑ/ΕΕ), πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου του Κόσε
Έγγραφο αναφοράς:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Προς ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους ενδοκρινικούς διαταράκτες, COM(2018) 734 final

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. θεωρεί ότι είναι σημαντικό το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει προβεί σε συνολική επανεξέταση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου της ΕΕ για τους ενδοκρινικούς διαταράκτες και συμμερίζεται την άποψη ότι είναι αναγκαίο να επικαιροποιηθεί η προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά την αντιμετώπιση των ενδοκρινικών διαταρακτών, με βάση την πρόοδο στη γνώση, τα συμπεράσματα και την πείρα, έτσι ώστε να αντικατοπτρίζονται οι τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις και να καταστεί δυνατή η συνεπής διαχείριση των ουσιών αυτών στους διάφορους τομείς·
2. σημειώνει με ανησυχία ότι, από το 1999 και μετά, τεκμηριώνονται καλύτερα τα επιστημονικά στοιχεία για τη συσχέτιση της έκθεσης σε ενδοκρινικούς διαταράκτες με ασθένειες που παρατηρούνται σε ανθρώπους ή με επιπτώσεις στην πανίδα και τη χλωρίδα·
3. εκφράζει την ανησυχία της σχετικά με τον επιφανειακό χαρακτήρα των πληροφοριών για τους ενδοκρινικούς διαταράκτες που δημοσιεύονται, δεδομένου ότι πολλοί πολίτες ενδέχεται να μην γνωρίζουν τους όρους «ενδοκρινική λειτουργία» και «ενδοκρινικοί διαταράκτες»·
4. υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής μέσω των οποίων επιδιώκεται να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας για τους πολίτες της ΕΕ και το περιβάλλον και, ταυτόχρονα, να επιτευχθεί προσαρμογή της ενιαίας αγοράς, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις νέες συνθήκες και θα ωφελεί τους καταναλωτές·
5. εφιστά την προσοχή στις συγκρούσεις που ενδέχεται να ανακύψουν μεταξύ, αφενός μεν ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των πολιτών και του περιβάλλοντος, αφετέρου δε των κερδοσκοπικών επιχειρήσεων. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει ο αντικτύπος των μέτρων και οι κίνδυνοι για την οικονομία να λαμβάνονται εξαρχής υπόψη·
6. καλεί την Επιτροπή να μην καθυστερήσει περαιτέρω την εκπόνηση και την εφαρμογή της νέας στρατηγικής για τους ενδοκρινικούς διαταράκτες·
7. ζητεί η νέα στρατηγική να συνοδεύεται από λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση των κατάλληλων κριτηρίων για τους ενδοκρινικούς διαταράκτες σε όλη τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ και για την επίτευξη προόδου όσον αφορά τη μείωση της έκθεσης σε αυτές τις χημικές ουσίες, ιδίως των πλέον ευάλωτων ατόμων·
8. καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει, το συντομότερο δυνατόν, τις διαφορές μεταξύ της υφιστάμενης νομοθεσίας της ΕΕ, και να εναρμονίσει τον τρόπο μεταχείρισης των ενδοκρινικών διαταρακτών, δηλαδή με βάση τη θέση ότι δεν είναι δυνατόν να οριστεί με επαρκή βεβαιότητα ένα ανώτατο όριο ασφαλούς έκθεσης·
9. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να δώσουν προτεραιότητα στην υγεία των πολιτών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα συμφέροντα των καταναλωτών και της βιομηχανίας και να αυξήσουν σημαντικά τη χρηματοδότηση για μια ανεξάρτητη, δημόσια έρευνα σχετικά με τους ενδοκρινικούς διαταράκτες και τις ασφαλείς εναλλακτικές λύσεις καθώς και άλλες καινοτόμες λύσεις·

10. θεωρεί ότι η Ευρώπη κατέχει ηγετικό ρόλο στη διεθνή συνεργασία όσον αφορά τη διερεύνηση, τον έλεγχο και τον εντοπισμό των ενδοκρινικών διαταρακτών· τάσσεται υπέρ μιας βελτιωμένης συλλογής και ανταλλαγής δεδομένων, και υποστηρίζει την ιδέα μιας διεθνούς ταξινόμησης των ενδοκρινικών διαταρακτών·

Έρευνα σχετικά με τους ενδοκρινικούς διαταράκτες

11. είναι πεπεισμένη ότι οι αρχές όλων των επιπέδων δημόσιας διοίκησης πρέπει να συμβάλουν στη χρηματοδότηση της έρευνας με θέμα τους ενδοκρινικούς διαταράκτες, με σκοπό να καλυφθούν τα κενά στις γνώσεις και να παρασχεθούν τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία·

12. τονίζει την ανάγκη ενημέρωσης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο και το βαθμό στον οποίο τα άτομα και άλλοι έμβιοι οργανισμοί εκτίθενται σε ενδοκρινικούς διαταράκτες, τον τρόπο εξάπλωσής τους και τον αντίκτυπό τους στην ανθρώπινη υγεία καθώς και στην πανίδα και τη χλωρίδα·

13. υποστηρίζει σθεναρά την υπό εξέταση πρόταση που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση, η οποία συνίσταται στη χρηματοδότηση μέσω του «Ορίζοντα Ευρώπη» της έρευνας για την περαιτέρω εξέταση των ακόλουθων πτυχών: εκτίμηση επικινδυνότητας και κινδύνου του συνδυασμού παραγόντων, εξάλειψη των ουσιών που προκαλούν ανησυχία στις φάσεις της παραγωγής και στο τέλος του κύκλου ζωής, οικολογική καινοτομία, εξάλειψη της ρύπανσης, αλληλεπιδράσεις μεταξύ χημικών ουσιών, προϊόντων και αποβλήτων·

14. προτρέπει την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ECHA) να συνεργάζονται και να συντονίζουν τις εργασίες τους στενότερα με στόχο την πιο αποτελεσματική χρήση των υφιστάμενων πόρων για την υλοποίηση συνολικών αξιολογήσεων·

15. παραπέμπει στην έκθεση σχετικά με το κόστος αδράνειας⁽¹⁾ («The Cost of Inaction») για λογαριασμό του Βόρειου Συμβουλίου Υπουργών, στην οποία εκτιμάται ότι το (πλήρες) κόστος από τις επιπτώσεις των ενδοκρινικών διαταρακτών στην αναπαραγωγική υγεία των ανδρών ανέρχεται, στην ΕΕ των 28, στο 1,267 δισεκατ. ευρώ ανά έτος·

16. εφιστά την προσοχή στα πορίσματα μιας άλλης μελέτης⁽²⁾ που συνδέει τους ενδοκρινικούς διαταράκτες με τα εξής: μειωμένο δείκτη νοημοσύνης και σχετική μείωση διανοητικών ικανοτήτων, αυτισμό, διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητας, ενδομητρίωση, νομωμάτα, παχυσαρκία σε παιδιά και ενήλικες, διαβήτη τύπου 2, κρυπτορχιδία, ανδρική στειρότητα και αύξηση της θνησιμότητας λόγω έλλειψης τεστοστερόνης. Σύμφωνα με τη μελέτη, το ετήσιο κόστος στην Ευρώπη ανέρχεται σε 163 δισεκατ. ευρώ (1,28 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ)·

17. εκφράζει τις αμφιβολίες της ως προς τον ακόλουθο ορισμό που εγκρίθηκε το 2002 βάσει του «Διεθνούς προγράμματος για την ασφάλεια των χημικών προϊόντων», ενός κοινού προγράμματος διαφόρων υπηρεσιών του ΟΗΕ, συμπεριλαμβανομένου του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας: «ενδοκρινικός διαταράκτης είναι εξωγενής ουσία ή μείγμα ουσιών που αλλοιώνουν τη λειτουργία του ενδοκρινικού συστήματος και πλήττουν την υγεία ενός άθικτου οργανισμού, των απογόνων ή (υπο)πληθυσμών του». Ο ορισμός αυτός, βάσει των όσων γνωρίζουμε σήμερα, είναι υπερβολικά περιοριστικός και δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τον αντίκτυπο των ενδοκρινικών διαταρακτών στην πανίδα και τη χλωρίδα·

18. προτείνει βάσει των όσων γνωρίζουμε σήμερα να εξεταστεί η ακόλουθη διατύπωση για τον ορισμό των ενδοκρινικών διαταρακτών: «ενδοκρινικός διαταράκτης είναι εξωγενής ουσία ή μείγμα χημικών ουσιών που μεταβάλλουν τη λειτουργία των ορμονών και του ενδοκρινικού συστήματος και επηρεάζουν αρνητικά τις φυσιολογικές και αναπτυξιακές διεργασίες, συμπεριλαμβανομένης της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και των απογόνων τους»·

19. τονίζει ότι δεν αρκεί να ερευνηθεί μόνον η σχέση μεταξύ ενδοκρινικών διαταρακτών και ασθενειών που παρατηρούνται σε ανθρώπους. Αντιθέτως, το ζήτημα πρέπει να εξεταστεί ειδικά από την άποψη της ανθρώπινης υγείας, της πανίδας, της χλωρίδας και του περιβάλλοντος και από την ανάγκη αποφυγής τυχόν επιπτώσεων στην ευρύτερη κοινωνία, τόσο από κοινωνική όσο και από οικονομική άποψη·

20. τονίζει ότι, αν και δεν αμφισβητείται ότι η πιο κρίσιμη περίοδος έκθεσης σε ενδοκρινικούς διαταράκτες είναι τα βασικά στάδια ανάπτυξης, όπως η ανάπτυξη του εμβρύου και η εφηβεία, κρίνει ανησυχητικό το γεγονός ότι η έκθεση σε ενδοκρινικούς διαταράκτες κατά τις εν λόγω περιόδους μπορεί να έχει διαρκή αποτελέσματα και να οδηγήσει σε αυξημένη ευπάθεια σε ασθένειες στον μετέπειτα βίο·

21. συνιστά την εμβάθυνση και διάδοση των γνώσεων σχετικά με τις αιτίες εμφάνισης νόσων, όπως για παράδειγμα η αύξηση των παιδιών που γεννιούνται με αυτισμό ή η αύξηση των κρουσμάτων καρκίνου των όρχεων·

⁽¹⁾ <https://www.norden.org/en/publication/cost-inaction>

⁽²⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27003928>

22. τονίζει ότι η επιστήμη σήμερα δεν παρέχει επαρκή βάση για τον καθορισμό οριακής τιμής κάτω από την οποία δεν εμφανίζονται ανεπιθύμητες ενέργειες. Συνεπώς, οι ενδοκρινικοί διαταράκτες πρέπει να θεωρούνται ουσίες χωρίς αποδεκτές τιμές συγκέντρωσης και οποιαδήποτε έκθεση σε αυτές τις ουσίες μπορεί να συνεπάγεται κίνδυνο, ιδίως κατά τη διάρκεια των κρίσιμων σταδίων της ανάπτυξης (κατά το προγεννητικό στάδιο και μετά τη γέννηση, την είσοδο στην εφηβεία). Επίσης, πρέπει να συνεκτιμηθούν και οι επιδράσεις από μείγματα τέτοιων ουσιών·
23. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι η έρευνα επικεντρώθηκε κυρίως σε περιορισμένο αριθμό ενδοκρινικών μηχανισμών δράσης: τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, έχει επιβεβαιωθεί ότι και άλλα σημεία του ενδοκρινικού συστήματος μπορεί να είναι ευαίσθητα στους ενδοκρινικούς διαταράκτες και ότι τούτοι μπορούν να έχουν αθροιστική επίδραση (μείγμα ή συνδυασμός παραγόντων), έτσι ώστε η έκθεση σε έναν συνδυασμό ενδοκρινικών διαταρακτών σε επαρκείς συγκεντρώσεις να μπορεί να προκαλέσει δυσμενείς επιπτώσεις που δεν εμφανίζονται για τον κάθε διαταράκτη χωριστά·
24. τονίζει την ανάγκη για περαιτέρω έρευνα, η οποία θα χρηματοδοτηθεί μέσω του προγράμματος «Ορίζων 2020», προκειμένου να διασαφηνιστούν οι επιπτώσεις της έκθεσης σε ενδοκρινικούς διαταράκτες σε σχέση με την ατιοπαθογένεια και με την εξέλιξη των διαταραχών τόσο στον άνθρωπο όσο και στην πανίδα και τη χλωρίδα·
25. θεωρεί απαραίτητη την έρευνα για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την επικύρωση των μεθόδων δοκιμών καθώς και για την ανάπτυξη μοντέλων πρόβλεψης·
26. στηρίζει την προσπάθεια, η οποία διενεργείται υπό την αιγίδα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), με σκοπό τόσο να βελτιωθεί η διάδοση των κατευθυντήριων γραμμών για τις δοκιμές όσον αφορά τον προσδιορισμό των ενδοκρινικών διαταρακτών όσο και για να καλυφθούν σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο τα κενά που εντοπίστηκαν στις μεθόδους δοκιμών·
27. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει τα ειδικά ερευνητικά σχέδια, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης νέων μεθόδων δοκιμών και ανάλυσης, σχετικά με ουσίες που ενδεχομένως διαταράσσουν το ενδοκρινικό σύστημα και να δώσει έμφαση στις αρνητικές επιπτώσεις της χαμηλής συγκέντρωσης ή της συνδυασμένης έκθεσης·
28. καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει μεθόδους *in vitro* και *in silico* με σκοπό να ελαχιστοποιηθούν οι δοκιμές σε ζώα για τον εντοπισμό χημικών ουσιών με ενδοκρινολογικές ιδιότητες·
29. σημειώνει με ικανοποίηση τη χρηματοδότηση ή τη δέσμευση για έρευνες μέχρι σήμερα και αναμένει την παραχώρηση μεγαλύτερων κονδυλίων για μελλοντικές έρευνες στον τομέα των ενδοκρινικών διαταρακτών·

Οι τρέχουσες πολιτικές της ΕΕ και ρυθμίσεις για τους ενδοκρινικούς διαταράκτες

30. εκφράζει την επιδοκιμασία της για τις διάφορες πρωτοβουλίες και νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τη διαχείριση των ενδοκρινικών διαταρακτών, συμπεριλαμβανομένης της πρότασης κανονισμού σχετικά με τη διαφάνεια και τη βιωσιμότητα της εκτίμησης κινδύνου, την ευρωπαϊκή στρατηγική για τις πλαστικές ύλες, την οδηγία για το πόσιμο νερό, τη νέα συμφωνία για τους καταναλωτές, τη δέσμη μέτρων για τα προϊόντα, την επικαιροποίηση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου στον τομέα της υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία·
31. υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι στην απόφαση 1386/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, σχετικά με γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2020 με τίτλο «Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας»⁽³⁾, η Επιτροπή είχε δεσμευθεί ότι, μέχρι το 2015, θα είχε θεσπίσει οριζόντια μέτρα, μεταξύ άλλων, για την «ελαχιστοποίηση της έκθεσης σε ενδοκρινικούς διαταράκτες» και, μέχρι το 2018, μια πλήρη στρατηγική της Ένωσης στον εν λόγω τομέα. Συνεπώς, η ΕΠ εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι το εν λόγω έγγραφο δεν τηρεί τη δέσμευση που είχε αναληφθεί το 2013·
32. επισημαίνει ότι οι αρχές για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου δεν θα πρέπει να καθυστερούν την εφαρμογή οποιοδήποτε μέτρου αποσκοπεί στην αποτροπή ή τη μείωση των δυνητικά σοβαρών ή μη αναστρέψιμων επιπτώσεων για την ανθρώπινη υγεία ή/και το περιβάλλον, όπως επιβάλλεται από την αρχή της προφύλαξης που κατοχυρώνεται στις Συνθήκες της ΕΕ·28·
33. υπενθυμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευτεί να αναλάβει διεθνή δράση σχετικά με το θέμα των επικίνδυνων ουσιών και επισημαίνει τις δηλώσεις της Πάρμας και της Οστράβας της ΠΟΥ·
34. χαιρετίζει την απόφαση που έχουν λάβει η Γαλλία, η Σουηδία, η Δανία και το Βέλγιο προς αυτήν την κατεύθυνση. Οι χώρες αυτές έχουν αυξήσει το επίπεδο προστασίας των πολιτών τους, μέσω γενικών δεσμών εθνικών μέτρων για τον περιορισμό της χρήσης των ενδοκρινικών διαταρακτών. Καλεί την Επιτροπή να εμπνευστεί από τα πρωτοπόρα αυτά κράτη μέλη και να διασφαλίσει το υψηλότερο δυνατό επίπεδο προστασίας για όλους τους Ευρωπαίους·

(3) ΕΕ L 354 της 28.12.2013, 171.

35. θεωρεί ότι συνολικά η νομοθεσία θα πρέπει να εστιάσει στις ανάντη δραστηριότητες, που σημαίνει ότι θα πρέπει να επιβάλλονται στους παρασκευαστές χημικών προϊόντων, τους φαρμακοπαραγωγούς κ.λπ. αυστηρότερες απαιτήσεις. Η εστίαση σε επιπρόσθετα στάδια καθαρισμού στις μονάδες επεξεργασίας νερού και λυμάτων δεν είναι αποδοτική ως προς το κόστος·

36. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι, σε αντίθεση με τα προϊόντα καπνού, οι ενδοκρινικοί διαταράκτες δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν εντελώς, δεδομένου ότι βρίσκονται παντού και μολύνουν τα σώματα των ανθρώπων στην Ευρώπη χωρίς τούτοι να το γνωρίζουν και να συναινούν·

37. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παράσχουν στους Ευρωπαίους πολίτες αξιόπιστη ενημέρωση —σε κατάλληλη μορφή και προσιτή γλώσσα— όσον αφορά τους κινδύνους από τους ενδοκρινικούς διαταράκτες, τις συνέπειες τους στην υγεία καθώς και πιθανούς τρόπους μείωσης της έκθεσης·

38. ζητεί να απαγορευθούν οι διφαινόλες και οι φθαλικές ενώσεις σε όλα τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα·

39. επισημαίνει ότι η διφαινόλη Α (BPA) αντικαθίσταται συχνά από τη διφαινόλη S (BPS), τη διφαινόλη F (BPF) και τη διφαινόλη HPPF (BHPPF), για τις οποίες η έρευνα είναι περιορισμένη αλλά φαίνεται ότι προκαλούν παρόμοιες ενδοκρινικές διαταραχές. Είναι της γνώμης, επομένως, ότι ο νομοθέτης πρέπει να προβεί σε ρύθμιση όχι μεμονωμένων χημικών ουσιών, αλλά ομάδων σχετιζόμενων χημικών ουσιών. Εφόσον δεν υπάρχουν αξιόπιστα δεδομένα που να αποδεικνύουν το αντίθετο, οι χημικές ουσίες με παρόμοια δομή πρέπει να θεωρείται ότι έχουν τις ίδιες επιβλαβείς τοξικολογικές ιδιότητες με τη διαπιστωμένα πλέον τοξική ουσία της ομάδας·

40. επισημαίνει ότι μια προσέγγιση με βάση την αρχή της προφύλαξης και η αυστηρή συμμόρφωση ως προς αυτήν θα είναι και προς το συμφέρον της (χημικής) βιομηχανίας συμβάλλει στην ανάπτυξη καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων, καθώς και στην εξεύρεση ασφαλών και βιώσιμων εναλλακτικών λύσεων, επηρεάζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο θετικά την ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς και της ευρύτερης οικονομίας·

41. προτείνει να επικαιροποιηθούν τόσο το νομικό πλαίσιο όσο και οι ασφαλιστικές δικλείδες της ΕΕ σχετικά με τους ενδοκρινικούς διαταράκτες, οι οποίοι έχουν άμεση επίδραση στην ανθρώπινη υγεία, έτσι ώστε η νομοθεσία και οι κατευθυντήριες γραμμές για τα καλλυντικά να καλύπτουν και την προστασία των εγκύων·

42. προτείνει να πραγματοποιηθούν έρευνες σε περιοχές και εδάφη υψηλού κινδύνου, όπως οι γεωργικές γαίες και οι χορτολιβαδικές εκτάσεις που λιπαίνονται με ιλύ βοθρολυμάτων, οι περιοχές που περιβάλλουν χώρους υγειονομικής ταφής και αποτεφρωτήρες και, γενικότερα, περιοχές όπως η Βαλτική, η Μεσόγειος, η περιοχή του Δούναβη κ.λπ.

Προαγωγή πολιτικών της ΕΕ στον τομέα των ενδοκρινικών διαταρακτών — Η επίδραση των προβλεπόμενων μέτρων σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο

43. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή θα διενεργήσει έλεγχο καταλληλότητας με σκοπό να εκτιμηθεί κατά πόσον η σχετική νομοθεσία της ΕΕ για τους ενδοκρινικούς διαταράκτες επιτυγχάνει το συνολικό στόχο της προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος με την ελαχιστοποίηση της έκθεσης σε αυτές τις ουσίες·

44. τάσσεται υπέρ της κατανόησης των ενδοκρινικών διαταρακτών με γνώμονα τις πιο πρόσφατες διαθέσιμες επιστημονικές ενδείξεις και τη χάραξη πολιτικών σε αυτή τη βάση·

45. θεωρεί απαραίτητο οι πολίτες να ενημερώνονται όσο το δυνατόν καλύτερα σχετικά με τους ενδοκρινικούς διαταράκτες και τον τρόπο εξάπλωσής τους, καθώς και τους κινδύνους που εγκυμονούν·

46. θεωρεί σημαντικό η Επιτροπή να κινητοποιήσει όλες τις δυνάμεις για τον εντοπισμό τοξικών χημικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των ενδοκρινικών διαταρακτών, στα προϊόντα, καθώς και για τη θέσπιση και την υλοποίηση κατάλληλης επισήμανσης των προϊόντων·

47. θεωρεί ότι, αν και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές συνήθως δεν διαθέτουν αρμοδιότητα θέσπισης νομοθεσίας σχετικής με τους ενδοκρινικούς διαταράκτες (στα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ το περιφερειακό επίπεδο είναι αρμόδιο για τα συστήματα υγείας), εντούτοις, είναι υποχρεωμένες να μεριμνούν για την ευημερία του πληθυσμού τους·

48. θεωρεί, ως εκ τούτου, τόσο κρίσιμο όσο και ηθικά και οικονομικά σημαντικό, να λάβουν θέση οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για ένα θέμα όπως οι ενδοκρινικοί διαταράκτες, διότι τούτοι είναι γνωστό ότι επηρεάζουν την υγεία των σημερινών και των μελλοντικών γενεών·

49. δεν έχει καμία αμφιβολία ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι πρόθυμες να προστατεύσουν τις μελλοντικές γενιές, και δεν θα υποκύψουν στην αυξανόμενη πίεση μιας ισχυρής βιομηχανίας και ορισμένων εμπορικών εταιρών της ΕΕ·

50. επισημαίνει, ελλείψει κατάλληλης και ολοκληρωμένης εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας σχετικής με τους ενδοκρινικούς διαταράκτες, πρωτοβουλίες όπως οι «Πόλεις και περιοχές χωρίς ενδοκρινικούς διαταράκτες», «Μη επικίνδυνες πόλεις», «Πόλεις χωρίς ζιζανιοκτόνα», τις οποίες έχουν υιοθετήσει ορισμένες τοπικές και περιφερειακές αρχές προκειμένου να μειωθεί η έκθεση των κατοίκων τους σε ενδοκρινικούς διαταράκτες, ιδίως όσον αφορά τις ευπαθέστερες ομάδες, τα παιδιά και τις εγκύους·

51. θεωρεί απαραίτητο να σημειωθεί πρόοδος στην πολιτική της ΕΕ στον τομέα των ενδοκρινικών διαταρακτών και να αναλυθεί ο αντίκτυπος των προβλεπόμενων δράσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

52. υπενθυμίζει ότι ορισμένες φθαλικές ενώσεις χρησιμοποιούνται σήμερα στον τομέα της υγείας, με στόχο να καταστούν τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα επαρκώς μαλακά. Προτού καταστεί δυνατή η μείωση της περιεκτικότητας σε φθαλικές ενώσεις, θα πρέπει να προωθηθεί η ανάπτυξη νέων προϊόντων με τις ίδιες ιδιότητες. Ενώ οι εν λόγω ουσίες συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται, είναι σημαντικό να διασφαλίζεται η ορθή αποκομιδή των προϊόντων μετά τη χρήση τους μέσω αποτελεσματικών συστημάτων συλλογής και διάθεσης·

53. πιστεύει ότι η ιεράρχηση των δεικτών για την ανθρώπινη υγεία έναντι των συμφερόντων της βιομηχανίας και της ενιαίας αγοράς θα δημιουργήσει νέες προκλήσεις για την ανάπτυξη και την εφαρμογή βιώσιμων τεχνολογιών για την υγεία και το περιβάλλον και είναι πιθανόν να ωφελήσει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, δεδομένου ότι θα τους δοθεί κατ' αυτόν τον τρόπο ώθηση να καινοτομούν και να επενδύουν σε έξυπνες και μακροπρόθεσμες λύσεις. Ωστόσο, η εν λόγω ιεράρχηση θα πρέπει να βασίζεται σε έγκυρα επιστημονικά στοιχεία και να συνοδεύεται από ανάλυση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων.

Βρυξέλλες, 26 Ιουνίου 2019.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Karl-Heinz LAMBERTZ